DE CE ȘI CUM NE FACEM SEMNUL CRUCII?

Am însemnat în „România liberă" din 25 februarie 1990 cîteva gînduri despre cinstirea crucii dovedită ca practică de la începutul creștinismului, cum arată zugrăvirea ei în catacombele Romei din vremea apostolilor. Cinstirea ei a fost unită cu închinarea adusă domnului Iisus Hristos. Un document special în această privință mi-a semnalat un învățat arheolog german, care a descoperit în Dobrogea, datînd din primele secole creștine, un chip al lui Hristos, purtînd pe ochii Lui semnul crucii.

S-a arătat în această înțelegere că în nici un mădular al persoanei nu se vede exprimată durerea atît de mult ca în ochi, fapt care se manifestă și în lacrimile lor. Domnul Hristos Și-a arătat prezența dureroasă a crucii pentru Sine, dar și mai mult pentru oameni în ochii Săi înlăcrimați. Și durerea pentru oamenii care se pierd pentru veci prin răutatea lor n-a încetat odată cu răstignirea pe cruce, ci e mereu actuală.

Aceasta o spune într-un chip tainic Mîntuitorul cînd zice că nu va mai avea deplina bucurie să se ospăteze spiritual, cu toți cei mîntuiți decît în împărăția lui Dumnezeu (Mt. 22,16). Pascal a exprimat-o aceasta spunînd: *„Jésus sera en agonie jusqu-à la fin du monde"*. Iar sf. Maxim Mărturisitorul vorbește și el de o *„împreună pătimire"* a lui Iisus cu noi.

De aceea nici cei ce vor crede în El, cît vor fi pe pămînt nu vor avea deplina bucurie decît cînd o vor avea în comuniune cu toți în Hristos în a Sa Împărăție (Evr. 11,40).

Domnul Hristos e mereu activ în lume pentru a aduce noi suflete la credință și e mereu îndurerat, deci într-un fel purtător al crucii pentru cei ce n-au venit încă la credință, sau își periclitează viața veșnică prin păcatele lor.

În acest sens cînd ne împărtășim de El în dumnezeiasca Euharistie, ne împărtășim, cum a spus El însuși, de trupul Lui care poartă urmele cuielor răstignirii și de Singele Lui vărsat deși înviat și copleșit de spiritualitatea dumnezeiască, durerea lui pentru păcatele noastre e simțită ca o frîngere a trupului Său și ca o vărsare a sîngelui Său pentru noi. De aceea ele ni se dau *„spre iertarea păcatelor și spre viața de veci."*

Faptul acesta e afirmat de multe ori în Apocalipsa Sf. ap. Ioan. El ne spune în repetate rînduri că noi toți ne spălăm, cît sîntem pe pămînt, de păcatele noastre, cu sîngele Mielului Cel Slăvit dar și junghiat, sau slăvit pentru că e junghiat și prin aceasta neîncetat răspînditor peste noi al iubirii Sale. Nu putem gîndi și simți pe Hristos fără durerea Lui, ca o cruce prelungită, pentru păcatele noastre. Nu-l putem cugeta nepăsător față de noi, netrăitor continuu al crucii Sale pentru noi. Apocalipsa vorbește mereu la prezent de spălarea păcatelor noastre de către Hristos prin sîngele Său, adică de durerea sa iubitoare față de noi.

La întrebarea apostolului Ioan cine sînt cei ce stau înaintea Mielului îmbrăcați în veșminte albe, un bătrîn răspunde: *„Aceștia sînt cei ce vin din strîmtoarea cea mare și și-au spălat veșmintele lor în sîngele Mielului"* (Apoc. 7,14). În alt loc Apostolul zice, văzînd pe Cel ce șade pe un cal alb și se numește Credincios și Adevărat că *este îmbrăcat în veșmînt „stropit cu sînge și numele lui se cheamă Cuvîntul lui Dumnezeu"* (Apoc. 19,11—13).

Din spălarea noastră de păcate cu sîngele lui Hristos, rezultă și practica bisericii de a sfinți, în slujbele și binecuvîntările ei, toate prin cruce, pe care Hristos și-a vărsat sîngele și continuă să trăiască mereu simțirea acestei vărsări a Lui.

Dacă Hristos ne spală mereu cu sîngele său, mai precis cu durerea Lui iubitoare, înseamnă că și noi trebuie să facem un efort ca să ne împărtășim de această spălare mereu actuală a noastră prin sîngele sau durerea Lui compătimitoare.

Și aceasta o facem cu deosebire însemnîndu-ne cu semnul crucii prin cele trei degete unite care reprezintă Sfînta Treime și gîndindu-ne cînd face acest semn la sîngele Lui care în acel moment ne spală lăcrimînd, cu buna voirea Tatălui și însoțirea Sfîntului Duh.

Făcîndu-ne semnul crucii ne silim să întipărim în noi pe Hristos care ne spală cu sîngele Lui, cu durerea Lui pentru noi. Să întipărim în capul nostru ca mădular al gîndirii, în inimă ca mădular al simțirii, în mîinile noastre ca mădulare ale activității, începînd cu cea dreaptă la umărul drept, care înseamnă că prin dreapta începem toate activitățile noastre, pe Hristos care ne spală de păcate și ne întărește împotriva lor în unire cu Tatăl și cu Duhul Sfînt.

De la Tatăl pornind inițiativa ca gîndire, Fiul ducînd-o pînă la jertfa prin simțire, iar Duhul Sfînt prelungind-o în practica vieții noastre.

Ne silim să facem toată făptura noastră pătrunsă de Hristos, Unul în Treime întrupat, răstignit și înviat, ca să ne răstignim și noi păcatelor și să înaintăm prin aceasta cu El spre înviere și în comuniune cu Sf. Treime, izvorul iubirii.

De aceea făcîndu-ne semnul crucii pomenim nu numai pe Fiul — Cel ce S-a răstignit pentru noi, aducîndu-L în noi, ci și pe Sfînta Treime, din a cărei iubire pentru noi se explică iubirea Fiului Cel întrupat și răstignit pentru noi. Atît prin jertfa lui Hristos pentru noi cît și din pomenirea Sfintei Treimi învățăm că din iubirea lor vine mîntuirea noastră și această iubire trebuie s-o imităm și noi din puterea lor ca să ne mîntuim cu adevărat. Toate acestea le neagă cei ce refuză crucea.

Refuzînd semnul crucii aceștia nu numai că nu dau nici o importanță sîngelui lui Hristos pentru curățirea păcatelor noastre, ci se feresc și să recunoască pe Domnul Hristos, ca Hristos deci ca Fiul lui Dumnezeu și deci pe Dumnezeu ca Treime. Ei îl recunosc numai ca pe un Iisus Navir de ex., sau chiar îl neagă, înlocuindu-L cu un Iehova monopersonal al Vechiului Testament. E și aceasta un motiv pentru care nu vor să-și facă Sfînta cruce.

Ei îndrăznesc să afirme că lui Hristos nu-i place să I-se pomenească de cruce, care i-a produs durerea, care nici ea nu I-a plăcut.

Dar atunci cum ne-a mai spălat cu sîngele Său dacă nu i-a plăcut să și-L verse pentru noi pe cruce?

Preot prof. dr.
DUMITRU STĂNILOAE